

ISSN 2080-296X

# TARNÓW.PL

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

CZERWIEC 2011

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 6 (27)



## TRASA POŻEGNALNA

Na koncert zapraszają: Miasto Tarnów oraz firma Prestige

# SCORPIONS

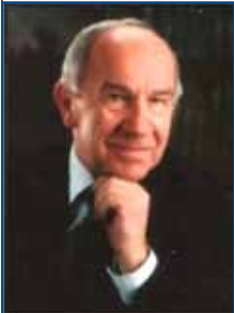
## TARNÓW 1 LIPCA

STADION MIEJSKI

[www.scorpions.com.pl](http://www.scorpions.com.pl)

Jan Kudelski

## Z tarnowską kulturą od lat



**J**an Kudelski – cukiernik, mecenas kultury. Urodził się w Krynicy w 1937 roku, gdzie jego ojciec Józef prowadził cukiernię w „Starym Domu Zdrojowym”. Po śmierci ojca w 1968 roku przejął prowadzoną przez niego cukiernię przy ul. Kościuszki w Tarnowie. Dwa lata później rozpoczął budowę nowego zakładu przy ul. Batorego. Po decyzji władz miejskich o wyburzeniu cukierni przy ul. Kościuszki, w lutym 1973 roku, przeniósł firmę na ul. Batorego, gdzie funkcjonuje do dzisiaj. Po zmianach ustrojowych, w 1992 roku odzyskał założoną przez ojca Kawiarnię Tatrzańską.

Jan Kudelski poprzez swoją działalność aktywnie wspiera rozwój życia społecznego i kulturalnego, za co, w 2003 roku, został uhonorowany tytułem „Mecenas Kultury Miasta Tarnowa”. Jego firma uczestniczy w organizacji i obsłudze tak dużych imprez kulturalnych jak „Bravo Maestro” czy „Tarnowska Nagroda Filmowa”. Firma Jana Kudelskiego to miejsce często odwiedzane przez znane osobistości życia społecznego i kulturalnego. Cukiernia obchodzi w tym roku jubileusz 75-lecia istnienia.

Anna Grygiel

## Filmowiec z zamiłowania

**A**нна Grygiel, tarnowianka z urodzenia, z wykształcenia konserwator dzieł sztuki i menedżer kultury. Od 1987 roku zajmuje się organizacją i realizacją Tarnowskiej Nagrody Filmowej – festiwalu najciekawszych polskich filmów fabularnych, a od 1994 roku jest dyrektorem Festiwalu – dwukrotnie nominowanego do Dorocznej Nagrody Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w kategorii „Krajowe wydarzenie filmowe” w roku 2008 i 2009.



W latach 1990-1996 była organizatorem cyklicznych projektów filmowych Tarnowskiego Centrum Kultury „Premiera miesiąca” – cyklu wyróżnionego nagrodą ówczesnego Komitetu Kinematografii „Laterna Magica” za popularyzację polskiej kinematografii.

Przez siedem lat, do 2010 roku, realizowała cykl „CZWARTY eksta FILM”. Jest również organizatorem wielu spotkań z twórcami polskiego filmu przy okazji realizacji wszystkich propozycji filmowych, począwszy od Tarnowskiej Nagrody Filmowej przez Premiery miesiąca, aż po Akademię Filmową.

Przy pomocy współpracowników TCK zorganizowała w tym roku 25. jubileuszową Tarnowską Nagrodę Filmową.

Marek Nawara

## Marszałek Małopolski



**M**arek Nawara, pierwszy marszałek Małopolski w latach 1998 - 2002 i ponownie w latach 2006 - 2010, wybitny samorządowiec, poseł na Sejm III kadencji. Urodził się 18 kwietnia 1956 r. w Krakowie. Ukończył Akademię Górniczo-Hutniczą.

W latach 1998-2002 oraz od 2006 r. marszałek województwa małopolskiego, wiceprezes Zarządu Związku Województw RP, członek Komitetu

Regionów. Założyciel i prezes Stowarzyszenia Wspólnota Małopolska.

Marek Nawara był jednym z twórców obecnego kształtu samorządu w Polsce oraz jednym z najaktywniejszych polskich samorządowców. W kadencji 1998-2002 jako Marszałek Małopolski koordynował prace nad przygotowaniem pierwszej strategii rozwoju województwa. Zastosowano wtedy unikatowe rozwiązanie polegające na szerokiej partycypacji społeczności regionu w tworzeniu strategii poprzez stworzenie tzw. Małopolskiej Listy Szans. Był to wtedy ewenement w skali kraju. W 2007 roku Małopolska znalazła się w grupie pierwszych polskich województw, które podpisały Regionalny Program Operacyjny, a teraz skutecznie go wdraża poprzez inwestycje i programy skierowane na podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki Małopolski. Zmarł 25 maja.

Edward Żentara

## Aktor, reżyser, artysta

**E**dward Żentara urodził się 18 marca 1956 roku. Aktor teatralny, filmowy, telewizyjny oraz reżyser. Od 4 lipca 2008 roku był dyrektorem tarnowskiego teatru.

Po raz pierwszy występował na scenie Teatru Propozycji Dialog w Koszalinie. Po ukończeniu Liceum Ekonomicznego w Koszalinie w 1975 roku, studiował na Wydziale Aktorskim w Łódzkiej Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera, którą ukończył w 1980 roku. Występował w teatrach: im. Juliusza Osterwy w Lublinie, Polskim w Warszawie, Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, Studio im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Warszawie, im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, Polskim w Szczecinie i Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie, gdzie pełnił funkcję dyrektora artystycznego.

Po występie w serialach „Rodzina Połanieckich” i „W słońcu i w deszczu”, zadebiutował na dużym ekranie w dramacie politycznym Feliksa Falka „Był jazz” u boku Michała Bajora. Za postać artysty-karateki w dramacie Wojciecha Wójcika „Karate po polsku”, rolę księdza Władysława Ryby w serialu „Trzy młyny” oraz kreację wrażliwego poety Janka Pradery w filmie poetyckim Witolda Leszczyńskiego „Siekierzada” został uhonorowany nagrodą im. Zbyszka Cybulskiego i nagrodą Złotego Ekranu przyznawaną przez tygodnik „Ekran”. Zmarł 25 maja.





# Absolutorium dla Prezydenta

**R**ada Miejska udzieliła absolutorium prezydentowi Ryszardowi Ścigale za 2010 rok. Za głosowało 18 radnych, a 7 było przeciw. Absolutorium oznacza poparcie dla pracy szefa samorządu, a także akceptację oraz podsumowanie jego działań w minionym roku.

## Budżet 2010:

### Wydatki 547 mln zł

- 31,5 mln zł mniej niż w planie
- 88 mln więcej niż w 2009
- 189 mln zł więcej niż na początku pierwszej kadencji

### Dochody: 486 mln zł

- 10,3 mln zł więcej niż w planie
- 88 mln zł więcej niż w 2009
- 153 mln zł więcej niż na początku pierwszej kadencji

Przed głosowaniem radni zapoznali się między innymi z informacjami na temat realizacji uchwał Rady Miejskiej za rok ubiegły, sposobów załatwiania skarg zarejestrowanych w Urzędzie Miasta, współpracy z organizacjami pozarządowymi i decyzji administracyjnych wydanych w Urzędzie.

Dane liczbowe wskazują, że w roku 2010 miasto zwiększyło swój majątek o ponad 150 mln złotych, co stanowi wzrost o 19,26% w stosunku do poprzedniego okresu, a budżet wzrósł o 88 mln w porównaniu do roku 2009.

Wzrost wartości mienia spowodowany jest realizacją wielu inwestycji z zakresu poprawy jakości i komfortu życia w mieście. Były to przede wszystkim remonty dróg – m.in. kontynuacja prac przy połączeniu węzła autostradowego Tarnów – Krzyż

z drogą wojewódzką nr 977, oddanie do użytku przejścia podziemnego przy ul. Mickiewicza czy też remont ul. Matki Bożej Fatimskiej. Utworzono lub rozpoczęto modernizację blisko 200 miejsc parkingowych.

2010 rok był kolejnym z rzędu, w którym na inwestycje i rozwój miasta przeznaczono więcej środków niż w roku poprzednim.

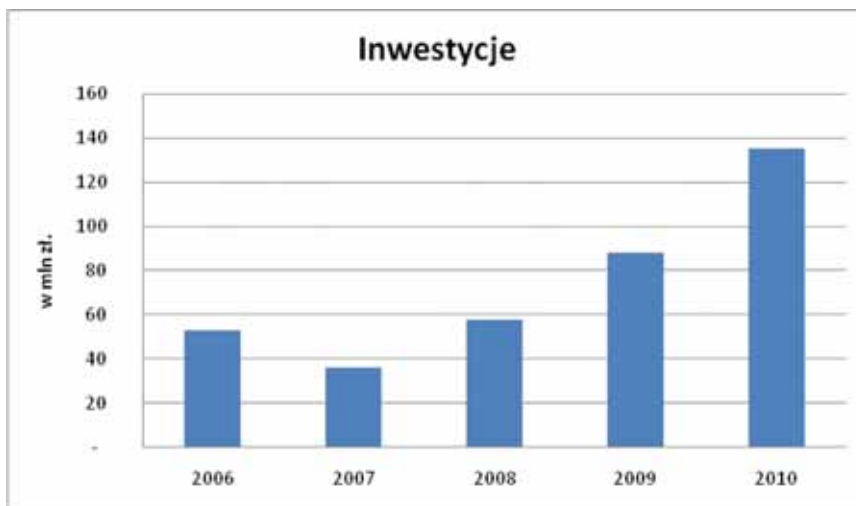
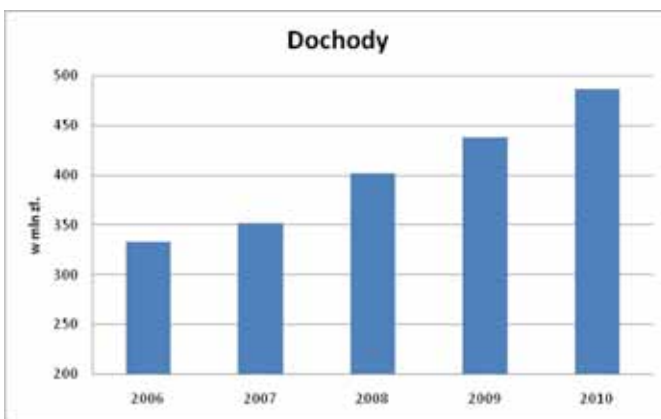
Wiele zrobiono w zakresie tzw. infrastruktury czasu wolnego. Z nowego Parku Wodnego mieszkańcy korzystają już od października, modernizacja obiektów sportowych zakupionych od Unii Tarnów poszerzyła bazę sportową dostępną dla

dynków dydaktycznych oraz kontynuacja prac przy rozbudowie Zespołu Szkół Plastycznych. Inwestycje te w znaczny sposób wzmacniają potencjał miasta, co ma istotne znaczenie chociażby w kontekście starań o utworzenie w Tarnowie kształcenia artystycznego na poziomie akademickim.

Organizacje pozarządowe dużą siłą miasta. W 2010 roku ogłoszono w sumie sześć otwartych konkursów, w ramach których przyznano pieniądze 115 podmiotom na działalność z zakresu sportu, kultury, edukacji, zdrowia, promocji miasta oraz pomocy społecznej. W sumie na tę formę działalności przeznaczono ponad 2 mln zł.

Pod względem administracyjnym miasto wydało ponad 95 tys. decyzji, tj. o prawie tysiąc więcej niż w roku ubiegłym, co stanowi bezpośrednie potwierdzenie profesjonalizmu administracji samorządowej. Zanotowano tylko trzy skargi na działanie urzędu. Sprawność i jakość działania Urzędu Miasta Tarnowa podkreśla dodatkowo certyfikat ISO wydany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w Warszawie.

Miejski budżet jest uchwalany przez Radę Miejską, która również określa dopuszczalny poziom zadłużenia. Czuwa również nad jego prawidłową realizacją. Absolutorium udzielone prezydentowi jest wyrazem akceptacji jego działań i stylu pracy.



mieszkańców, a kolejne boiska i nowy Orlik umożliwiają dzieciom i młodzieży aktywne spędzanie czasu.

Prawie 11 mln złotych przeznaczono na inwestycje w oświacie. Prace, jakie wykonano w tym zakresie to m.in. budowa placów zabaw przy szkołach podstawowych, modernizacja i remonty bu-



# Kosmiczna fontanna z wyróżnieniem

**P**o wykonaniu niezbędnych wiosennych prac konserwacyjnych uruchomiono jedyną w Polsce fontannę z układem słonecznym. Ten fakt odnotowały nie tylko lokalne, ale również ogólnopolskie media, w tym portal Onet.pl oraz Teleexpress.

Centrum fontanny stanowi Słońce, z którego zamiast promieni słonecznych, wydobywają się strumienie wody. Planety, symbolizowane przez granitowe kule, umieszczone są na „poduszkach” wytwarzanych przez wodę pod dużym ciśnieniem, dzięki czemu poruszone, obracają się wokół własnej osi. Tłem dla schematu Układu Słonecznego jest czarna bazalt, w którym zainstalowano diody naśladujące gwiazdy.

Fontanna pełni również funkcję edukacyjną. Na srebrnych kołach stanowiących orbity znajdują się podstawowe informacje dotyczące poszczególnych planet. Całkowity koszt budowy fontanny to milion złotych. Większość środków pochodzi z funduszy unijnych.

Za projekt Tarnów otrzymał wyróżnienie w konkursie „Designowe Miasto 2011” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Miast i Regionów „Proregiona”.



# Plac Rybny nie do poznania

**Z**rewitalizowany obszar obejmować będzie nie tylko plac, ale również jego najbliższe otoczenie. Jest to kolejne zadanie realizowane w ramach Programu Zapewnienia Harmonii Estetycznej i Urbanistycznej Centrum Miasta.

Przywrócona zostanie pierwotna forma placu – teren zostanie obniżony, powstaną nowe mury oporowe i schody, wymieniona zostanie nawierzchnia placu, zbudowane zostaną nowe chodniki z szarej kostki granitowej, natomiast Bima poddana zostanie renowacji.

Modernizacja prowadzona ma być w taki sposób, aby w miarę możliwości, nie narażać mieszkańców na utrudnienia, a zakończenie wszystkich prac remontowych przewidziano na koniec sierpnia.



Rewitalizacja placu to jedno z zadań wchodzących w zakres projektu „Program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta” Działanie 6.1 Rozwój miast Schemat A. Związane z nimi wydatki to łącznie blisko 16 milionów złotych. Dofinansowanie wynosi ponad 6 milionów złotych, co stanowi 70 % kosztów kwalifikowanych. Koszt remontu samego placu to ponad 2 miliony zł.

# Cztery odsłony „Radosnej Szkoły”

**W** ramach rządowego programu przy tarnowskich szkołach powstaną cztery kolejne nowoczesne place zabaw. Z Ministerstwa Edukacji Narodowej miasto pozyskało na ten cel ponad 460 tysięcy złotych. W związku z tym od 1 września wszystkie tarnowskie szkoły podstawowe będą dysponowały nowoczesnymi placami zabaw.

Place będą przystosowane do prowadzenia różnych zajęć ruchowych z najmłodszymi uczniami oraz wyposażane w drabinki, zjeżdżalnie, ścianki wspinaczkowe i huśtawki. Wartość dofinansowania do każdego z nich to ok. 115 tysięcy złotych, drugie tyle dopłaca samorząd.

Celem rządowego programu „Radosna szkoła” jest zapewnienie najmłodszym uczniom warunków do aktywności ruchowej w szkołach. Koszt całego programu w latach 2009-2014 wyniesie prawie 2,5 mld zł, z czego ponad 1,2 mld zł pochodzić będzie z budżetu państwa, a ponad 1,1 mld zł z budżetu gmin.

## Nowe place zabaw powstaną przy:

SP nr 3 , P nr 15 , SP nr 18 , Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4

Dodatkowo w ramach tego samego programu zostaną zakupione pomoce dydaktyczne dla trzech szkół. Na ten cel miasto otrzymało dofinansowanie w wysokości 30 tys. zł. Kąciki zabaw w szkołach zostaną wyposażone w pomoce dydaktyczne takie jak: gry edukacyjne, klocki i kształtki geometryczne, materace, zestawy gimnastyczne, akcesoria sportowe i inne. Powyższe wydatki zostaną w 100% poniesione ze środków zewnętrznych.

# Plac zabaw w parku na „Piaskówce” w nowym miejscu

**T**o szczęśliwy koniec perturbacji związanych z kwestią własności części gruntów w na tym terenie. Po konieczności demontażu urządzeń zabawowych zostały one przeniesione oraz ponownie zamontowane.

Miejsce zabaw dla najmłodszych tarnowian, zlokalizowane dotychczas przy wejściu do ogródków działkowych na „Pia-



skówce”, znajduje się teraz około dwustu metrów od wejścia do Parku, w miejscu dawnego amfiteatru, w malowniczym otoczeniu drzew, alejek i łąk.

W nowym miejscu istnieje dostęp do takich samych atrakcji i urządzeń dla dzieci jak poprzednio – nieznacznie zmieniło się jedynie ich rozstawienie. Zapraszamy do odwiedzenia placu zabaw na Piaskówce!

## Nowy Stary Cmentarz

**Z**akończył się remont głównej alejki najstarszej tarnowskiej nekropolii. W miejsce zniszczonego asfaltu położono nową nawierzchnię z szarej i różowej kostki granitowej.

W ramach modernizacji wymieniono nie tylko pokrycie alei, ale i przebudowano cmentarne wodościeki, studzienki ściekowe, a także schody od strony ul. Tuchowskiej.

Inwestycja sfinansowana została z budżetu miasta oraz ze środków własnych Miejskiego Zarządu Cmentarzy.



Wartość inwestycji to 460 tys. zł. W sumie położono ponad 1000 m kw. nowej nawierzchni.

## Orlik na Zielonym

**D**zięki pieniądзом pozyskanym przez Urząd Miasta Tarnowa na os. Zielonym powstał kolejny, trzeci już, kompleks boisk sportowych w ramach rządowego programu „Moje Boisko – Orlik 2012”.

Program realizowany jest przede wszystkim z myślą o dzieciach i młodzieży. Dzięki niemu mogą oni uprawiać sport w bezpiecznych warunkach, na nowoczesnych obiektach.

Orlik czynny jest od poniedziałku do piątku od 13.00 do 21.00, a w weekendy od 11.00 do 21.00. Pomocą i fachowym instruktazem służą trenerzy: Dominik Stefan i Wiesław Samek. Zapisy przyjmuje Wiesław Samek pod numerem telefonu 883 455 814.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł ok. miliona złotych. Dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego wyniosło 333 tys. zł. Z budżetu państwa pozyskano na ten cel 478 tys. zł, natomiast z budżetu Tarnowa przekazane zostały środki w wysokości 206 tys. zł.



## Wygodniej na skrzyżowaniu Szujskiego i Szkotnik

**Z**większenie komfortu poruszania się po mieście samochodami poprawa układu komunikacyjnego to jeden z priorytetów miasta. Zakończony remont skrzyżowania ulic Szujskiego i Szkotnik był kolejnym etapem modernizacji tarnowskich dróg.

W ramach inwestycji nie tylko dobudowano w tym miejscu dodatkowy pas ruchu,

który umożliwi kierowcom płynniejsze przemieszczanie się na linii wschód – zachód, ale również wyremontowano nawierzchnię ul. Szujskiego na odcinku od skrzyżowania z ul. Klikowską do skrzyżowania z ul. Szkotnik wraz z tarczą skrzyżowania.

Koszt inwestycji zamknął się w kwocie 700 tys. zł. Kierowcy chwalą nowe rozwiązanie.



# Małopolscy samorządowcy w Watykanie

**P**rzestawiciele najważniejszych małopolskich instytucji m.in. Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Miasta Tarnowa, Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski oraz Forum Burmistrzów i Prezydentów uczestniczyli w uroczystościach beatyfikacyjnych Jana Pawła II. Delegacji tarnowskiej przewodniczył prezydent Ryszard Ściagała.

Zabraliśmy ze sobą flagi Tarnowa, które zostały rozprawdzone między pielgrzymów. Miasto, które ukochało Jana Pawła II było widoczne – mówił po powrocie szef tarnowskiego samorządu.

Władze Rzymu oszacowały, że na beatyfikację Ojca Świętego przybyło w su-



mie około miliona osób. We mszy beatyfikacyjnej wzięło udział kilkaset tysięcy pielgrzymów. Na uroczystościach nie zabrakło przywódców z całego świata, do Rzy-

mu przybyły w sumie 62 delegacje. Udział wzięły ponadto media z całego świata, ponad 2 tysiące dziennikarzy, fotografów i operatorów kamer.

- Było to dla mnie duże przeżycie duchowe, możliwość wyciszenia i spojrzenia na naszego Wielkiego rodaka z zupełnie innej perspektywy. Rodaka, którego podziwia cały świat. Myślę, że warto zaznaczyć, że ta wieża Babel, ten tygiel kultury, który pojawił się na placu św. Piotra pokazuje jak dużym szacunkiem na całym świecie cieszy się Jan Paweł Wielki. Ta wizyta była dla

mnie dużym przeżyciem. To wywołuje poczucie naszej dumy narodowej – mówi prezydent **Ryszard Ściagała**.

## MotoSerce 2011

**P**unkt oddawania krwi, parada motocyklowa, konkursy oraz koncerty. To największe atrakcje tarnowskiej odsłony ogólnopolskiej akcji „Motoserce - Krew Darem Życia”, która odbyła się pod honorowym patronatem prezydenta miasta, z motorowym udziałem jego samego.

Każdy chętny mógł oddać krew w specjalnie do tego celu przystosowanym autobusie, który zatrzymał się na tarnowskim rynku. Podczas trwania akcji zebrano ponad 20 litrów krwi, co plasuje Tarnów w czołówce miast podobnej wielkości w tym aspekcie.

W ramach bloku dla dzieci zorganizowano konkursy z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz sposobu zachowania się w stosunku do osób obcych. Zaprezentowano również sprzęt i pojazdy policyjne. Chętni mogli obejrzeć także pokazy wyszkolenia psów policyjnych, pokaz sprawności brygady antyterrorystycznej, przedstawienie przygotowane przez Warsztaty Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - „Kopciuszek” oraz występy KTT eMika Pałac Młodzieży Tarnów.

Wieczorem odbył się koncert „W podzięcie dawcom”, w którym wystąpili zespoły Potrzebujemy Ortodonty, TNT, Archis, HellRose oraz Uwaga na JeZe.



Miasto obecne na najważniejszych wydarzeniach w kraju

## Tarnów podwójnie doceniony

**W Świdnicy na Śląsku odbyła się II edycja Ogólnopolskiego Kongresu Regionów „Samorząd – Inwestycje – Rozwój”.** Podczas konfe-

rencji prezydent **Ryszard Ściagała** w imieniu miasta odebrał dwa ważne wyróżnienia.

W Rankingu Gmin i Powiatów Związku Powiatów Polskich (2010 r.), w którym udział brało blisko 100 miast, Tarnów został doceniony za rozwój i inwestycje i zajął w nim ósmą pozycję, wyprzedzając m. in. Warszawę, Katowice czy Szczecin. Z kolei w rankingu miast przyjaznych biznesowi zorganizowanym przez tygodnik Newsweek Tarnów uplasował się na szóstym miejscu, wyprzedzając 68 miast.

Świdnicki kongres to duże spotkanie samorządowców z przedsiębiorcami. Do udziału zostali zaproszeni przedstawiciele samorządów, biznesu, administracji publicznej oraz Unii Europejskiej, a także eksperci, naukowcy i dziennikarze. Kongres odbywał się pod patronatem opiniotwórczych, ogólnopolskich mediów takich jak: Newsweek i Forbes. W spotkaniu uczestniczył również Prezydent RP Bronisław Komorowski.



# Tarnów na najważniejszych wydarzeniach gospodarczych w kraju

**M**iaasto pod Górą Św. Marcina aktywnie uczestniczyło w najważniejszych, gospodarczych wydarzeniach w kraju.

Mowa o Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach z udziałem m.in. Jerzego Buzka, Lecha Wałęsy, Premierów Węgier, Czech, Chorwacji czy Słowacji. Tarnów miał tam również swój czas i miejsce – prezydent Ryszard Ścigała był jednym z panelistów dyskusji na temat partnerstwa publiczno – prywatnego.

Kolejnym, bardzo istotnym wydarzeniem jest konferencja Trendy Ekorozwoju w Zakopanem skupiająca uwagę przedstawicieli branży chemicznej z całej Polski. Więcej na ten temat w specjalnej wkładce ekologicznej na stronie 16.

lony z dynamiki wzrostu. Jeśli porównamy stan obecny ze stanem z poprzednich lat, kiedy obowiązywała poprzednia ustawa i ani jedno przedsięwzięcie w formule PPP nie powstało, to widzimy, że jest to bardzo poważna zmiana na lepsze. Jestem pew-

zakresie, ma mądre i nowocześnie myślące władze. Tarnów może być liderem.

**Konrad Jaskóła – prezes Polimex – Mostostal:**

Oczywiście mówimy przede wszystkim o dużych projektach infrastrukturalnych, one porywają dyskutantów, pobudzają wyobraźnię. Natomiast myślę, że trzeba rozmawiać o partnerstwie publiczno-prywatnym we wszystkich obszarach, poziomach działalności gospodarczej. W moim głębokim przekonaniu szansą powodzenia jest rzeczywisty, rzetelny podział ról, funkcji, odpowiedzialności, w tym pionierskim jak na nasz kraj sposobie pozyskiwania środków na konieczne inwestycje. Szczególnie infrastrukturalne, te inwestycje, których rentowność



**Specjalnie dla miesięcznika „Tarnow.pl” o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym:**

**Adam Szejfeld – w latach 2007 – 2009 Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, obecnie przewodniczący komisji „Przyjazne Państwo”, przewodniczący Komitetu Sterującego Rządowego Programu Wspierania Inicjatyw Pobudzających Polską Gospodarkę:**

Tkwią w nas dość powszechnie bariery psychiczne, mentalnościowe. Radykalnie zmieniliśmy normy prawne. Teraz są powszechnie chwalone jako dobre, dające duży zakres swobody, wolności w zakresie realizowania inwestycji w formule PPP. Mimo to tych przedsięwzięć nie jest tak dużo, choć oczywiście jestem zadowo-

ny, że przyszłość będzie obiecująca. Jest to możliwe gdy zapanuje większe zrozumienie, świadomość i wiedza czym jest PPP jak się je realizuje, jakie procedury należy stosować z jednej i drugiej strony. Ci, którzy mają wpływ właśnie na ten „stan psychicznego komfortu”, a więc instytucje kontrolne, będą tak samo znały przepisy, procedury i doceniały rolę partnerstwa jak podmioty publiczne i prywatne, myślę to o instytucjach tj. prokuratura, NIK, Izba obrachunkowa etc. Ci ludzie muszą mieć taką samą, a nawet większą wiedzę i przeświadczenie, że to jest nie jakieś dziwne niejasne rozwiązanie, a odwrotnie. I może wtedy na tej mapie, którą dziś oglądaliśmy, mapie świata Polska będzie bardziej się wybijała niż do tej pory. Tarnów może być liderem w tym

jest kilkunastoletnia, gdzie nie widać tego gwałtownego przełożenia. Jest jeszcze inny moment: z jednej strony urzędnik, a po drugiej stronie inwestor, którzy przynosi bardzo rzetelny, mocny argument w postaci środków finansowych. Istnieje olbrzymia obawa po stronie urzędników - do podejmowania decyzji, a my musimy decydować, bo my wykładamy pieniądze. W społeczeństwie, szczególnie w ostatnich latach, panuje przekonanie, że jest to korupcjogenne zjawisko. Trzeba, aby media; instytucje, które są związane z tym procesem, zaczęły pracować na rzecz zmiany mentalności – na rzecz akceptacji tego procesu. Jest on szansą dla wielu aktywnych miast. A taki jest Tarnów – miasto odważne, idące mocno do przodu.

## Opinie o Strategii

**P**rzstawiciele Urzędu Miasta Tarnowa w osobach: doradcy prezydenta ds. rozwoju Krzysztofa Madeja oraz dyrektora Wydziału Strategii Grzegorza Gotfryda uczestniczyli w Warsztatach Strategicznych dotyczących tego podstawowego i najważniejszego dokumentu samorządu województwa. Określa on obszary, cele i kierunki polityki rozwoju prowadzonej w przestrzeni regionalnej.

Członkowie delegacji tarnowskiego magistratu w dyskusji podnosili sprawy zgodności zapisów dotyczących określenia pozycji Tarnowa w strategii województwa małopolskiego w odniesieniu do zapisów rządowej „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju - 2030”. Jednorodność tych zapisów jest istotna w związku z przygotowywaną nową strategią rozwoju miasta Tarnowa do roku 2020. Jest ona, jak informowaliśmy, przedmiotem szerokiej konsultacji społecznej.





# Miasto pomaga osadzonym

**T**arnów rozszerza współpracę z Zakładem Karnym – umowę w tej sprawie, na terenie tarnowskiego więzienia podpisali prezydent Ryszard Ściagała i Dyrektor ZK płk Grzegorz Koziara.

Pomoc magistratu pozwoli więźniom na adaptację w społeczeństwie po odbyciu kary. Kooperacja dotyczy wymiany w zakresie działalności resocjalizacyjnej, społecznej, kulturalnej, oświatowej i sportowej. Kontynuowana będzie współpraca w zakresie przeprowadzania np. remontów w szkołach oraz wspólnych działań na wypadek powodzi.

To pierwsza tak kompleksowa umowa - ze strony Urzędu Miasta w projekcie uczestniczy aż sześć wydziałów.

**Wydział Strategii – Punkt Obsługi Przedsiębiorców** - prelekcje obejmujące tematykę z zakresu przedsiębiorczości

**Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej** - kontynuacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz realizowanego przez MOPS Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności.

**Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska** - korzystanie z prowadzonej „Biblioteki ekologicznej” oraz udostępnienie informatorów „Zielone perły Tarnowa”.

**Wydział Marki Miasta** - udostępnienie zbioru reprodukcji prac tarnowskich artystów, które mogą służyć do zorganizowania wystawy dla osób osadzonych (organizacja czasu wolnego, terapia poprzez sztukę, poszerzanie wartości estetycznych, resocjalizacja), regularne dostarczanie miesięcznika „Tarnów.pl”.



**Wydział Kultury** - współpraca np. w zakresie prezentacji prac artystycznych osadzonych w miejskich instytucjach kultury.

**Miejski Rzecznik Konsumentów** - wykłady z zakresu prawa konsumenckiego i innych dziedzin prawa.

## Tarnowianie w Himalajach

**Z** południowej Azji, a konkretnie Nepalu wrócili uczestnicy wyprawy zorganizowanej przez tarnowski oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego pod patronatem prezydenta.

Po powrocie śmiałkowie, którzy podróżowali trasą wokół Anapurny – najwyższej zlokalizowanym szlakiem turystycznym na świecie – przez przełęcz Thorung La – położoną 5416 m.n.p.m., zostali zaproszeni do Urzędu Miasta, gdzie spotkali się z prezydentem.



Ekspedycja została dofinansowana ze środków Urzędu Miasta Tarnowa.

## Tarnów bardziej ekologiczny

**W Urzędzie Miasta podpisano umowę – darowiznę z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem na zakup nowoczesnego samochodu-śmieciarki. Drugi pojazd takiego typu, samorząd zobowiązał się sfinansować sam.**

PGNiG to największa polska spółka zajmująca się poszukiwaniem i wydobywaniem gazu ziemnego i ropy naftowej. Działalność prowadzi głównie w Polsce, a także za granicą – w Libii, Pakistanie, Czechach, Danii, Niemczech. Jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 23 września 2005 roku.

Inwestycja pozwoli zaoszczędzić spore środki – śmieciarki na CNG są bowiem tańsze w eksploatacji od tradycyjnych pojazdów tego typu. Dzięki nowym wozom specjalistycznym miasto będzie również bardziej ekologiczne oraz przyjazne dla środowiska i ludzi.

*To pilotaż nowoczesnego systemu, jeżeli się sprawdzi, niewykluczone, że śmieciarek napędzanych sprężonym gazem ziemnym pojawi się jeszcze więcej – powiedział prezydent Ryszard Ściagała. To pierwsza umowa tego typu w Polsce – dodał dyrektor Karpackiego Oddziału Obrotu Gazem Edward Totoń.*

## Spis ludności 2011

**P**owszechny spis ludności i mieszkań w 2011 r. (NSP 2011) jest pierwszym spisem powszechnym od czasu, kiedy Rzeczpospolita Polska stała się państwem członkowskim Unii Europejskiej.

Wynika z tego faktu szereg zobowiązań - to m.in. konieczność dostarczenia informacji z dziedziny demograficzno-społecznej oraz społeczno-ekonomicznej, w zakresie i terminach określonych przez Komisję Europejską.

Spis powszechny dostarcza najbardziej szczegółowych informacji o liczbie ludności, jej terytorialnym rozmieszczeniu, strukturze demograficzno-społecznej

i zawodowej, a także o społeczno-ekonomicznej charakterystyce gospodarstw domowych i rodzin oraz o ich zasobach i warunkach mieszkaniowych na wszystkich szczeblach podziału terytorialnego kraju: ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym.

**Infolinia NSP 2011:** od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-20.00 oraz w weekendy od 8.00 do 18.00, tel. 800 800 800 - numer bezpłatny dla połączeń z telefonów stacjonarnych 22 44 44 777 - numer dla połączeń przychodzących z telefonów komórkowych płatny zgodnie z cennikiem operatora. Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać na oficjalnej stronie internetowej spisu: <http://www.spis.gov.pl>.



# Tarnów ważnym ośrodkiem regionalnym

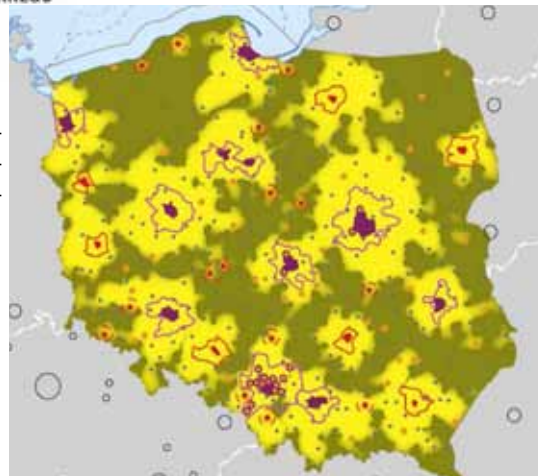
**Z**godnie z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Tarnów został jednym z 33 zespołów miejskich, na których opierać będzie się rozwój Polski przez najbliższe dwie dekady.

W wersji dokumentu z 25 stycznia bieżącego roku Tarnów został pominięty jako ośrodek regionalny i został wpisany na listę miast subregionalnych. Dzięki dobremu lobbingsowi oraz po konsultacjach społecz-



nych i międzyresortowych, których wyniki ogłoszono 15 kwietnia na konferencji zorganizowa-

nej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, postanowiono podnieść kategorię Tarnowa i zaliczyć go do grona ważnych ośrodków regionalnych.



Awans do wyższej kategorii oznacza m.in. to, że Tarnów w planach rozwojowych będzie musiał uwzględnić również swój obszar funkcjonalny, który zamieszkuje prawie 470 tys. ludzi. Ośrodki regionalne stanowiąc będą ważną część metropolii, na których w najbliższych dwóch dekadach opierać się będzie rozwój Polski. Według Ministerstwa obszary te mają być konkurencyjne, innowacyjne oraz dobrze skomunikowane z resztą kraju i głównymi szlakami tranzytowymi.

## Z wizytą na Ukrainie

**P**rzestawiciele Tarnowa odwiedzili Białą Cerkiew. Młodzież wzięła udział w Festiwalu Muzycznym, zorganizowanym w ramach współpracy miast, zdobywając wiele nagród, w tym Grand Prix. Nagroda ta trafiła do rąk Mariana Michalskiego, który grą na fortepianie oczarował jury. Delegacji tar-

nowskiej przewodniczyła zastępca prezydenta, Dorota Skrzyński.

Pierwsze miejsce w konkursie gitarowym zajęła **Martyna Basta** oraz kwintet gitarowy w składzie: **Julia Żarnowska, Wiktor Molenda, Martyna Basta, Miłosz Potoczny, Paulina Mróz**. **Julia Sypień** zajęła drugie miejsce w kategorii skrzypiec.

## Sesja hetmańska

**2011- Rok Hetmana Jana Tarnowskiego**

Niezwykle ciekawych wykładów specjalistów z zakresu historii oraz życia Jana Tarnowskiego można było wysłuchać w ratuszu podczas konferencji naukowej poświęconej jednemu z najwybitniejszych tarnowian w historii Polski i świata.

Prelegenci szczegółowo omówili historię polskiej wojskowości XVI oraz XVII wieku oraz rolę i znaczenie Jana Tarnowskiego dla myśli wojskowej tamtych czasów.

Na zaproszenie dyrektora Muzeum Okręgowego Adama Bartosza, starosty tarnowskiego Mieczysława Krasa oraz prezydenta Ryszarda Ści-gały w konferencji udział wzięli dr hab. Andrzej Olejko z Uniwersytetu Rzeszowskiego, dr hab. Edmund Jaśko, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, dr Jacek Feduszka z Muzeum Zamojskiego, dr hab. Mirosław Nagielski, profesor Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr hab. Tomasz Ciesielski z Uniwersytetu Opolskiego. Zespół panelistów uzupełnił mgr Kazimierz Bańburski, starszy kustosz Muzeum Okręgowego w Tarnowie, znany historyk i gawędziarz.



# Rekordowa pomoc diecezjalnej Caritas

**N**ajbardziej potrzebujący otrzymali od Caritas Diecezji Tarnowskiej pomoc wartą prawie 30 mln zł. Suma z 2010 roku jest rekordowa. Wolontariusze i pracownicy Caritas wspierali ubogich, chorych, bezdomnych, dzieci i młodzież, a także pomagali powodziąnom, którzy stracili niekiedy majątek całego życia.

Ponad 10 mln zł wydano na prowadzenie placówek Caritas, m.in. Hospicjum Św. Br. Alberta w Dąbrowie Tarnowskiej, Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Jadownikach Mokrych, Domu dla Bezdomnych Mężczyzn w Tarnowie czy Zakładu Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego w Grybowie. Działalność tych placówek jest wspierana przez NFZ, PEFRON i samorządy. Z tych źródeł w ubiegłym roku Caritas Diecezji Tarnowskiej otrzymała kwotę ponad 5 mln 300 tys. zł.

Diecezjanie szczególnie hojnie wspierali zbiórki dla poszkodowanych w wyniku powodzi. Fundusze i dary przekazywały osoby prywatne, firmy i instytucje oraz Caritas diecezjalne z całej Polski. Wartość pomocy udzielonej powodziąnom w 2010 roku przekroczyła 6 mln zł.

Poszkodowani przez wielką wodę otrzymali w formie pomocy doraźnej żywność i środki czystości, a w kolejnych mie-



siącach Caritas pomogła w odbudowie domów, zakupiła meble i sprzęt AGD. Zorganizowano wypoczynek dla małych powodziń i wyprawki szkolne. 3600 rolników otrzymało ponad tysiąc ton zboża o wartości ponad miliona złotych, a pomoc ta była kontynuowana także w I kwartale 2011 r. I tak już w tym roku wydano na ten cel ponad 400 tys. zł.

Mimo klęski powodzi kontynuowano także program „Gniazdo”. Pomoc trafiła do rodzin wielodzietnych, które starały się o wsparcie przy budowie i remoncie domu. Pomoc otrzymało 70 rodzin na łączną sumę ponad 300 tys. zł.

Prośb od osób potrzebujących jest coraz więcej. Zarząd Caritas w ubiegłym roku przekazał prawie milion złotych na pomoc w zakupie leków i sprzętu medycznego dla chorych.

Dofinansowano także operacje, turnusy rehabilitacyjne, dożywanie dzieci i wypoczynek najmłodszych.

3 mln 600 tys. zł to wartość żywności unijnej rozproszanej wśród najuboższych mieszkańców diecezji tarnowskiej.

Dodatkowo Parafialne Oddziały Caritas udzieliły potrzebującym pomocy wartej ponad 4 mln 600 tys. zł. (dane z 278 parafii). Pieniądze przeznaczono na wsparcie powodziń, dożywanie dzieci, prowadzenie kuchni, przygotowanie paczek dla ubogich. Pomoc otrzymało ponad 10 tys.

rodzin. W szkołach i przy parafiach przygotowano posiłki dla ponad tysiąca dzieci. Na zimowy i letni wypoczynek dzięki wsparciu Parafialnych Oddziałów Caritas wyjechało ponad 3,5 tys. dzieci i młodzieży.

**Podsumowując: pomoc udzielona przez diecezjalną Caritas i parafialne oddziały to ok. 30 mln złotych!**

Aby nadal pomagać, Caritas apeluje o przekazywanie 1 % podatku. Pieniądze pomogą w doposażeniu placówek, m.in. Hospicjum i Domu Pomocy Społecznej w Dąbrowie Tarnowskiej, Domu dla Bezdomnych w Tarnowie, Ośrodka Opiekuńczo-Rehabilitacyjnego dla Dzieci i Młodzieży w Jadownikach Mokrych oraz w gruntownym remoncie Domu Emerytów w Tarnowie. To placówka pielęgnacyjno-opiekuńcza dla osób obłożnie chorych, niepełnosprawnych i w podeszłym wieku. Od prawie roku – decyzją biskupa ordynariusza Wiktora Skworca – jest kolejnym miejscem troski o cierpiących, będącym w strukturach tarnowskiej Caritas.

Część pieniędzy z 1 % będzie przeznaczona na zakup leków i pokrycie kosztów operacji czy rehabilitacji osób najuboższych, samotnych oraz z rodzin wielodzietnych. Dzięki tym funduszom dzieci z rodzin potrzebujących wyjadą na wypoczynek zimowy i letni.

Caritas Diecezji Tarnowskiej jest organizacją pożytku publicznego. Wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000211791.

## Diecezja z samorządem o wspólnych sprawach

**O**współpracy Kościoła i samorządu rozmawiali ordynariusz diecezji tarnowskiej bp Wiktor Skworec, radni, prezydent Tarnowa oraz jego zastępcy. Spotkanie odbyło się z okazji 225-lecia powstania Diecezji Tarnowskiej.

Dyskutowano o możliwościach współpracy samorządu i diecezji, dla dobra mieszkańców Tarnowa. Biskup podziękował też samorządowcom za troskę o szkolnictwo, pomoc potrzebującym i za podjęcie decyzji o budowie domu dla bezdomnych mężczyzn.

*To nowa księga do zapisania w relacji samorząd – Kościół – powiedział po spotkaniu prezydent Ryszard Ścigała. - Rozmawialiśmy o edukacji, opiece nad starszymi, współpracy z Caritas Diecezji Tarnowskiej, budowie jakości życia w Tarnowie, a nawet wspólnej promocji. Dla mnie to ważny impuls. Myślę, że wszystkim to spotkanie zapadnie w pamięci. Może złagodzi obyczaje? Może będzie lepiej? Głęboko w to wierzę – dodał szef tarnowskiego samorządu.*

Podczas spotkania, historyk ks. Ryszard Banach wygłosił wykład „Samorząd a władze kościelne w Diecezji Tarnowskiej” na temat współpracy Kościoła i samorządu.

## Samorządowcy z kapelanem

**D**uszpasterzem lokalnego środowiska samorządowego został ksiądz Artur Ważny, proboszcz parafii NMP Królowej Polski w Tarnowie – Mościcach.

Nominacja jest m.in. wynikiem ustaleń, które podjęto na wielkanocnym spotkaniu przedstawicieli tarnowskiego samorządu z biskupem tarnowskim **Wiktorem Skworem**. To właśnie ordynariusz diecezji tarnowskiej zdecydował o powierzeniu ks. **Ważnemu** opieki duchowej nad grupą mającą tak duży wpływ na życie społeczne.

Dodajmy, że ks. Ważny posługę proboszcza w Mościcach pełni od 2007 roku. Wcześniej był m.in. duszpasterzem akademickim młodzieży. To lubiany i ceniony duchowny.

Był on gościem sesji absolutoryjnej, która odbyła się 25 maja w Sali Lustrzanej.



## 25. Jubileuszowa Tarnowska Nagroda Filmowa



## Konferencja z zespołem Scorpions



## Mały Książę na scenie tarnowskiego teatru

Najbliższa premiera Tarnowskiego Teatru im. Ludwika Solskiego to ponadczasowa baśń **Antoine'a de Saint-Exupéry'ego**, „Mały Książę”, którą w formie muzycznego widowiska przygotowuje **Cezary Domagała**.

Któż z nas nie zachwycał się i nie wrzaskał losami małego przybysza z planety B 612, który na pustyni Sahara spotyka pilota zmuszonego do awaryjnego lądowania? Któż z nas nie czytał w dzieciństwie, a także wielokrotnie później, „Małego Księcia”?

Dla wszystkich, którzy zachycili się poetycką opowieścią Antoine'a de Saint-Exupéry'ego, dobra wiadomość – już w czerwcu będą mogli obejrzeć losy swej ulubionej postaci literackiej na scenie Solskiego, w muzycznym przedstawieniu dla całej rodziny.

Spektakl przygotowywany jest w ramach projektu „Cztery Talie Roku” i będzie premierą tarnowskiego teatru na Małą Talię – przegląd spektakli dziecięcych, który adresowany do najmłodszych widzów.

Reżyserii podjął się Cezary Domagała – doświadczony reżyser, który już 11 razy przynosił w różnych teatrach „Małego Księcia” na scenę.

Próby w Tarnowskim Teatrze im. Ludwika Solskiego poprzedził casting do tytułowej roli. Spośród wielu kandydatów, wybranych zostało trzech chłopców: **Filip Gieracki, Filip Kubala i Michał Niedbała**.

Warto przypomnieć, że Cezary Domagała zrealizował już raz w Tarnowie „Małego Księcia”. Było to w 1995 roku, a jednym z wykonawców głównej roli był **Marcin Hycnar** – dziś znany i ceniony aktor młodego pokolenia.

Czy podobny sukces czeka obecnych młodych aktorów? Przekonamy się już niebawem – premiera na Dużej Scenie Teatru Solskiego 4 czerwca 2011 roku!



## Nabór do podstawówek i gimnazjów

Na prośbę rodziców oraz w związku z dużym zainteresowaniem tematem tegorocznych przyjęć do miejskich placówek edukacyjnych, publikujemy terminy kolejnych wydarzeń związanych z naborem.



### Szkoły podstawowe:

**- od 1 lutego do 17 czerwca**

Przyjmowanie zgłoszeń do szkół podstawowych.

**- 24 czerwca, do godz. 15.00**

Ogłoszenie listy przyjętych uczniów do klasy pierwszej szkoły podstawowej.

### Gimnazja:

**- od 22 do 27 czerwca, do godz. 12.00**

Dostarczenie do wybranych gimnazjów kopii świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i kopii zaświadczenia o szczegółowych wynikach sprawdzianu w klasie szóstej

**- 29 czerwca, godz. 12.00**

Ogłoszenie list kandydatów zakwalifikowanych do oddziałów klasy pierwszej oraz listy kandydatów niezakwalifikowanych do przyjęcia do oddziałów klasy pierwszej

**- do 30 czerwca, do godz. 14.00**

Potwierdzenie woli podjęcia nauki w konkretnym gimnazjum przez kandydatów umieszczonych na liście zakwalifikowanych do przyjęcia, poprzez dostarczenie oryginału świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i oryginału zaświadczenia o szczegółowych wynikach sprawdzianu w klasie szóstej

**- 1 lipca, godz. 12.00**

Ogłoszenie listy uczniów przyjętych do gimnazjów

**- do 15 lipca**

Przyjmowanie świadectw i zaświadczeń od rodziców absolwentów, którzy przystąpili do sprawdzianu w dodatkowym terminie

## Stawiamy na edukację

**W**Tarnowie gościł Dyrektor Departamentu Szkolnictwa i Edukacji Kulturalnej w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Wiktor Jędrzejec. Była to wizyta studyjna inicjująca powstanie przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej Wydziału Artystycznego. Delegacja odwiedziła największą tarnowską uczelnię – PWSZ, Zespół Szkół Plastycznych oraz Zespół Szkół Muzycznych.

Jak podkreślił prof. Wiktor Jędrzejec, Tarnów ma szansę na utworzenie Wydziału, o który od niemal dwóch lat zabiegają władze miasta. Ponadto, wśród koncepcji



uatrakcyjnienia nauki w szkołach średnich jest także inicjatywa poszerzenia oferty edukacyjnej ze strony tejże uczelni, która w myśl porozumienia z miastem mogłaby objąć patronatem wybrane klasy w tarnowskich liceach i utworzyć tzw. oddziały akademickie.

Uruchomienie w Tarnowie kształcenia muzycznego i plastycznego na poziomie akademickim jest jednym z celów edukacyjnych prezydenta. Prowadzone są intensywne rozmowy w celu utworzenia tego typu wydziałów na bazie działającej w mieście Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Studenci nowopowstałych kierunków praktyczne umiejętności mogliby szlifować w nowoczesnych pracowniach Zespołu Szkół Plastycznych i Muzycznych.

### Edukacja najmłodszych tarnowian

## Nabór 2011

**Z**akończył się pierwszy etap naboru do tarnowskich przedszkoli. Dla dzieci przygotowano ponad trzy tysiące miejsc w 28 placówkach prowadzonych przez miasto.

Tegoroczna rekrutacja rozpoczęła się 1 marca i trwała do 8 kwietnia. W jego wyniku do przedszkoli zapisano 3287 dzieci.

Po podsumowaniu naboru okazało się, że do dyspozycji pozostało jeszcze 31 wolnych miejsc. Ich liczba może się dodatkowo zwiększyć przed wrześniem, na kiedy to zaplanowano dodatkową rekrutację.

Ponowny nabór umożliwiający zapisanie dziecka do przedszkola zostanie ogłoszony do 10 września br.





# Matura międzynarodowa w Tarnowie

**J**est decyzja Komisji Akredytacyjnej w tej sprawie. Do tarnowskiego magistratu dotarły wszystkie niezbędne dokumenty potwierdzające ten fakt. Pierwsza matura międzynarodowa w Tarnowie odbędzie się w maju 2013 roku.

*To niebagatelny sukces, II Liceum Ogólnokształcące będzie jedyną publiczną placówką w Małopolsce prowadzącą maturę międzynarodową – mówi prezydent Ryszard Ścigała. Krok ten wpisuje się w jeden z kluczowych zapisów strategii rozwoju miasta oraz celów edukacyjnych samorządu – dodaje.*

Matura międzynarodowa to 2-letni program nauczania i wychowania wprowadzany w Polsce w dwóch ostatnich klasach liceum. Jest to nowoczesny, uważany za najlepszy na świecie program edukacyjny dla uczniów, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania, preferują kreatywność i nie obawiają się wyzwań.

Starania o utworzenie takiego rodzaju klasy II Liceum Ogólnokształcące rozpoczęło na początku 2010 roku, kiedy to do została wysłana pierwsza aplikacja. Od tego czasu, aż do akredytacji, która miała miejsce w marcu br., szkoła przeszła ogromną metamorfozę - zakupiono m.in. projektor oraz tablice multimedialne, kalkulatory graficzne, a także przeprowadzono modernizację pracowni biologicznej, chemicznej oraz fizycznej. Wyposażono również szkolną bibliotekę w książki w języku angielskim. Aby spełnić wszystkie wymogi kadra pedagogiczna wzięła udział w anglojęzycznych szkoleniach organizowanych m.in. w Anglii oraz w Hiszpanii.

Dyplomy IB uznaje się za równoważne świadectwu dojrzałości publicznych średnich szkół ogólnokształcących. W Pol-



sce matura IB traktowana jest na zasadach świadectwa dojrzałości (Zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 1997 r.). Program IB realizuje 30 szkół, w tym 15 państwowych. Dodatkowo, Matura Międzynarodowa otwiera drzwi do najlepszych uniwersytetów świata: jest honorowana przez brytyjski

Oxford oraz Cambridge, a dobre wyniki ułatwiają aplikację na uczelnie amerykańskie, nawet renomowany Harvard. Absolwenci klas IB są często zwalniani z egzaminów wstępnych na studia oraz z dodatkowych egzaminów sprawdzających znajomość języków obcych. Niektóre zagraniczne uniwersytety oferują specjalne stypendia dla absolwentów IB.

## I po maturach

**E**gzaminem z języka polskiego rozpoczął się tegoroczny egzamin maturalny. W tarnowskich szkołach ponadgimnazjalnych przystąpiło do niego ponad trzy tysiące uczniów.



Na początek zmagani abiturienti musieli zmierzyć się z testem z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego. Następnie przystąpili do egzaminów z przedmiotów wybranych takich jak np. chemia, historia, biologia czy geografia.

Najwięcej uczniów do egzaminu dojrzałości przystąpiło w I oraz III liceum ogólnokształcącym. W każdej z tych szkół zdawało go po blisko trzysta osób. Wyniki matury znane będą 30 czerwca.

## III Liceum w czołówce

**III Liceum Ogólnokształcące m. Adama Mickiewicza najlepszą tarnowską i siódmą w województwie małopolskim szkołą średnią. Tak wynika z rankingu liceów opublikowanego przez Gazetę Wyborczą.**

Tarnowskie Liceum, przed którym znalazły się tylko szkoły krakowskie, zajęło w zestawieniu siódmą lokatę. O czołowej pozycji zdecydowały nie tylko dobre wyniki w nauce, ale również wysoka liczba uczniów, którzy odnieśli sukcesy w olimpiadach przedmiotowych. W ostatnim czasie było ich w szkole 12.

Na dobrej pozycji w rankingu ulokowało się także I Liceum Ogólnokształcące, które zostało sklasyfikowane na 17. pozycji.

Ranking obejmował 184 szkoły.

1. V LO Kraków – 100,00 pkt.
2. I LO Kraków – 79,40 pkt.
3. VII Prywatne LO Kraków – 72,98 pkt.
4. II LO Kraków – 68,52 pkt.
5. Katolickie LO xx. Pijarów Kraków – 66,77 pkt.
6. VIII LO Kraków – 66,36 pkt.
- 7. III LO Tarnów – 65,80 pkt.**
8. LO „Radosna Nowina 2000” Piekary – 65,38 pkt.
9. III Społeczne LO Kraków – 64,12 pkt.
10. Akademickie LO Nowy Sącz – 63,63 pkt.

# Rusza nowy zakład opiekuńczo-leczniczy

**Z** początkiem czerwca rozpoczął działalność drugi w Tarnowie zakład opiekuńczo-leczniczy. Placówka mieści się w obiekcie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej 53 i jest kolejnym oddziałem Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika.

Ze względu na potrzeby mieszkańców w zakresie opieki długoterminowej samorząd Tarnowa już od kilku lat planował utworzenie kolejnej placówki tego typu. Na potrzeby nowopowstałego zakładu opiekuńczo-leczniczego zmodernizowano część obiektu Domu Pomocy Społecznej do wymogów stawianych zakładom opieki zdrowotnej.

Po zakończeniu prac budowlanych pomieszczenia nowej placówki zostały wy-



sażone m.in. w nowe łóżka, meble, pościel, sprzęt medyczny i rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie. Obiekt, w którym będzie mogło przebywać 31 pacjentów jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W nowej placówce przebywać będą osoby wymagające całodobowych świadczeń pielęgnacyjnych z powodu chorób przewlekłych, których stan zdrowia nie wymaga leczenia w warunkach szpitalnych.

Z wnioskiem o skierowanie do zakładu może wystąpić osoba ubiegająca się o to skierowanie, jej przedstawiciel ustawowy lub – za zgodą tej osoby – inna upoważniona przez nią osoba bądź zakład opieki zdrowotnej. Do wniosku dołącza się komplet dokumentów, w tym m.in. dokumenty potwierdzające stan zdrowia pacjenta (zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza pierwszego kontaktu bądź lekarza oddziału szpitalnego w którym pacjent przebywa, wywiad pielę-

gniarski oraz kartę oceny zdolności do samoopieki – ocena wg tzw. skali Barthel). Dokumentację należy dostarczyć do Urzędu Miasta Tarnowa, gdzie po dokonaniu oceny przez lekarza opiniującego wystawione zostanie skierowanie do odpowiedniej placówki opieki długoterminowej. Czas pobytu pacjenta w ZOL jest uzależniony od stanu zdrowia. Pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym jest częściowo odpłatny ze strony pacjentów, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 30 grudnia 1998 r. w sprawie sposobu i trybu kierowania do zakładu opiekuńczo-leczniczego, pielęgnacyjno-opiekuńczego oraz szczególnych zasad odpłatności za pobyt w tych zakładach (Dz.U. Nr 166 z 1998, poz. 1265). Komplet formularzy związanych z ubieganiem się o umieszcze-

Koszt utworzenia zakładu wyniósł ponad mln zł i został w całości sfinansowany ze środków Gminy Miasta Tarnowa.

nie w ZOL można uzyskać w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa – Referat Zdrowia, ul. Goldhammera 3, pok. 103, pobrać ze strony BIP Urzędu Miasta w zakładce: „Jak załatwić sprawę w Urzędzie” oraz w Mościckim Centrum Medycznym i Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika w Tarnowie (tj. zakładach prowadzących zakłady opiekuńczo-lecznicze).

Wykonany został szeroki zakres prac budowlano-adaptacyjnych m.in. przebudowano część pomieszczeń oraz łazienki, dzięki czemu stały się one bardziej funkcjonalne i przestrzenne. W ramach prac zostały skute i położone nowe tynki, wykonano nową instalację elektryczną, sygnalizacyjną, wodno-kanalizacyjną i centralnego ogrzewania. Dokonano wymiany wykładzin podłogowych, armatury oraz płytek ściennych, wymieniono stolarkę wewnętrzną, wymalowano pomieszczenia.

## Antyczadkowe czujki w mieszkaniach MZB

**P**rezydent Tarnowa zwrócił się do zarządców i właścicieli nieruchomości, spółdzielni mieszkaniowych oraz administracji z apelem o zwrócenie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo mieszkańców oraz o rozważenie możliwości zamontowania detektorów tlenku węgla.

Miasto ze swojej strony podjęło już pierwsze kroki mające zwiększyć bezpieczeństwo w lokalach administrowanych przez Miejski Zarząd Budynków. MZB zainstaluje detektory tlenku węgla w 120 mieszkaniach komunalnych.

Zgodnie z ustawą Prawo Budowlane, spółka – jako zarządca nieruchomości – odpowiada za bezpieczeństwo mieszkańców budynków, którymi zarządza. Kanały spalinowe powinny być czyszczone minimum dwa razy w ciągu roku, a kanały dymowe od kuchni węglowych i pokojowych pieców kaflowych minimum cztery razy w roku.



## Zmiany w Domu Pobytu Dziennego

**Jeszcze w tym roku placówka zlokalizowana dotychczas przy ulicy PCK zostanie przeniesiona do budynku mieszczącego się w bezpośrednim sąsiedztwie Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych im. Św. Brata Alberta przy ul. Szpitalnej.**

Umożliwi to ponad dwukrotne powiększenie powierzchni użytkowej z obecnych 143 m<sup>2</sup> do ok. 350 m<sup>2</sup> oraz pozwoli na rozszerzenie zakresu działalności o oddział wsparcia dziennego dla osób dotkniętych chorobą Alzheimera.

Z ośrodka docelowo będzie mogło korzystać ponad 50 osób. Zajęcia w nim prowadzone będą miały charakter integracyjny oraz będą dostosowane do możliwości psychofizycznych i zainteresowań podopiecznych.

Pobyt w ośrodku i udział w zajęciach będzie całkowicie bezpłatny koszty utrzymania obiektu i pracowników pokrywać będzie (tak jak ma to miejsca obecnie) Gmina Miasta Tarnowa. Przy ośrodku przewiduje się uruchomienie centrum pomocy osobom starszym i ich rodzinom, działające jako punkt informacyjny, aktywizujący czy też interwencyjny.

Koszt przystosowania i adaptacji został oszacowany na ok. 160.000 zł. Zadanie zostało wpisane do projektu budżetu Miasta na 2011 rok.

Został już ogłoszony przetarg na opracowanie projektu i wykonanie adaptacji budynku.



# Z ekologią za pan brat (cz.II)

**M**odel Bazylego Poskrobko umiejscawia pojęcie świadomości ekologicznej w sferze opisowo – technicznej, wyodrębniając jej trzy rodzaje:

- świadomość potoczna (kształtuje się pod wpływem zasłyszanych opinii, stereotypów),
- świadomość ideologiczna (charakteryzuje się silnym zabarwieniem emocjonalnym, uwzględnia przekonania i poglądy ideologiczne). Przejawy tego rodzaju świadomości uwiadcniają się w osobowościach niektórych działaczy ekologicznych, członków pewnych partii politycznych,
- świadomość naukowa (opiera się głównie na wiedzy i wychowaniu proekologicznym).

Te trzy rodzaje uzupełniane są jeszcze o czwarty rodzaj ekoświadomości pochodzenia religijnego. Religia odgrywa ważną rolę w kształtowaniu świadomości ekologicznej człowieka - dostarcza wyższego rzędu argumentów motywujących ludzi do zachowań proekologicznych. O tym, że Kościołowi bliskie są kwestie związane z kształtowaniem postaw proekologicznych świadczą przekazy błogosławionego Jana Pawła II, w tym jego słowa z jednej z encyklik, w których zwracał uwagę, iż „człowiek, opanowany pragnieniem posiadania i używania, bardziej aniżeli bycia i wzrastania, zużywa w nadmiarze i w sposób nieuporządkowany zasoby ziemi”. Papież podkreślał, że człowiek niszcząc bezymyślnie środowisko naturalne przypisuje

sobie prawo rozporządzania darami ziemi według własnej woli w celu osiągnięcia korzyści materialnych. Przypominał, że zadaniem ludzi jest współuczestniczenie w dziele stworzenia świata przez Boga, a nie zajmowanie Jego miejsca, prowokując w ten sposób bunt natury. Wyzwaniem dla współczesnej ludzkości jest podjęcie obowiązków i zadań związanych z ochroną środowiska, spoczywających na niej wobec przyszłych pokoleń.

Innym, może obecnie najbardziej powszechnym i znanym stanem świadomości ekologicznej, jest „strach ekologiczny”, kształtujący się pod wpływem informacji dostarczanych przez media, które czynią to z reguły w sposób dyletancki, bez podstawowej wiedzy przyrodniczej. Strach ekologiczny powoduje, że słowo „ekologia” kojarzy się głównie z zagrożeniami i jest efektem zbyt niskiego poziomu wykształcenia ekologicznego społeczeństwa. Świadczy to o potrzebie podnoszenia poziomu edukacji ekologicznej, zaczynając od nauczania początkowego. Podstawą, na jakiej opiera się świadomość ekologiczna każdego człowieka jest posiadana przez niego wiedza. Czynnikiem determinującym stosunek człowieka do natury są także wartości, jakimi kieruje się on w życiu. Bardzo ważna jest także umiejętność przewidywania konsekwencji własnych czynów i chociaż większość ludzi zdaje sobie sprawę ze szkodliwości dla środowiska pewnych działań, to niestety wiedza ta nie zawsze wpływa na ich zachowanie. Postępowanie proekologiczne często stoi w sprzeczności z eko-



nomią i rozwojem cywilizacji, który jest coraz częściej wartością bardziej pożądaną niż ochrona środowiska. Ten problem społeczny wymaga szybkiego rozwiązania i dlatego tak ważną rolę odgrywa świadomość ekologiczna.

Urząd Miasta od wielu lat stara się podnosić poziom świadomości ekologicznej tarnowian. Liczne działania kierowane są do najmłodszych – przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także dorosłych. Mimo, że efekty tych działań nie są widoczne od razu, to można stwierdzić, że świadomość ekologiczna tarnowian stale się poprawia. Jest to szczególnie widoczne, gdy porównamy stan naszego otoczenia dziesięć czy dwadzieścia lat temu i obecnie. Oczywiście jest jeszcze dużo do zrobienia, bo niestety wiele osób ciągle nie sprząta odchodów po swoich czworonożnych przyjaciółkach, pozostawia odpady w rowach, lasach, wokół ogrodów działkowych, spala śmieci w piecach domowych czy też porzuca zwierzęta domowe.

Rozwijanie i odpowiednie kształtowanie świadomości jest czynnikiem niezbędnym w procesie kształtowania odpowiedzialnych postaw społecznych. Tylko odpowiednio wyedukowane społeczeństwo będzie w stanie zrozumieć jak ważny dla przyszłości planety i naszego gatunku jest pozostawienie po sobie środowiska naturalnego w stanie nie pogorszonym. W duchu odpowiedzialności wobec naszych potomków, nie można zaprzestać kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa.



# Ekologicznie o przemyśle chemicznym

**W** dniach 18 – 20 maja w Zakopanem odbyła się XV Konferencja Trendy Ekorozwoju w Przemśle Chemicznym.

Tematyka spotkania zorganizowanego przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego Oddział Tarnów, Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. oraz Polską Izbę Przemysłu Chemicznego, obejmowała najistotniejsze zagadnienia z dziedzin związanych z ochroną środowiska, przedstawiając projekty rozwiązań prawnych oraz nowe i sprawdzone rozwiązania zarówno dla dużych, średnich, jak i małych przedsiębiorstw.

**Specjalnie dla miesięcznika „Tarnow.pl”:**

**Prof. Wojciech Radecki – Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, Wrocław**

**Redakcja „Tarnow.pl”:** *Panie Profesorze, w swoim wykładzie omówił Pan tezę,*

*że mamy mnóstwo przepisów dotyczących ochrony środowiska, ale tak naprawdę sporo z nich jest martwych. To po co my je tworzymy?*

Niektóre żyją. Mamy zdecydowaną inflację przepisów, jest ich zdecydowanie za dużo. Sama ustawa o ochronie środowiska liczyła sobie w wersji pierwotnej 442 artykuły, a w tej chwili jest około stu mniej. Próbuje regulować wszystko. Zresztą UE wcale nie jest lepsza, potrafi wydać rozporządzenie, które liczy sobie kilkaset stron, którego się nie da przeczytać, którego się nie da zrozumieć, pomimo że jest napisane w języku polskim. Należy z jednej strony chronić życie i zdrowie ludzi, bo to jest oczywiste, a z drugiej strony różnorodność biologiczną. A my obudowujemy to aktami prawnymi, których nikt nie jest w stanie nawet przeczytać. Nad tym morzem przepisów nikt w tej chwili nie panuje, nie ma kogoś, kto znałby całe prawo ochrony śro-

dowiska, nie ma i nie będzie bo tego jest po prostu za dużo.

**Prof. Jacek Kijeński – specjalista w zakresie strategii rozwoju przemysłu chemicznego, technologii chemicznej, katalizy, przemysłowej syntezy organicznej i recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych**

Odpady są wyjątkowo ciężkim problemem dla kraju. Mamy, jak wszyscy wiedzą, wypełnione składowiska oraz niechęć do tworzenia nowych. Zalewają nas odpady komunalne. Druga strona to odpady polimerowe, które znajdują się wśród odpadów komunalnych. Kierowałem niedawno projektem, który dotyczył strategii zagospodarowania odpadów tworzyw polimerowych w Polsce. Dokonałiśmy analizy, która wykazała że około 2020 r. tych odpadów na składowiskach i w lesie będzie 60 mln ton. To liczba, która jest niewyobrażalna. Mogą być wykorzystane dla celów prze-

## Co dalej z odpadami? (cz. 1)

**O**d dłuższego czasu w parlamencie trwają prace nad nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Proponowane zmiany określane są mianem „rewolucji śmieciowej”. Warto zadać sobie pytanie – w przededniu zmiany zasad gospodarowania odpadami - na ile zdajemy sobie sprawę z tego, jak funkcjonuje obecnie sys-

tem gospodarowania odpadami w Polsce, w Tarnowie? Czasami słyszymy o wielkich kłopotach z usuwaniem odpadów - jak np. w Neapolu. Panuje przekonanie, że w takich krajach, jak Niemcy czy Holandia problem odpadów rozwiązywany jest wzorcowo. A jak jest u nas? Czego należy się spodziewać po mających nastąpić zmianach w prawie? Jakże przełożenie będą one mia-

ły na koszty ponoszone przez poszczególne gospodarstwa domowe? Czy wpłyną pozytywnie na wizerunek naszego miasta, poszczególnych osiedli, terenów zielonych i rekreacyjnych szczególnie narażonych na częste zaśmiecanie? Zanim spróbujemy odpowiedzieć na te pytania, zwróćmy uwagę na sposób postrzegania odpadów w naszym kraju. Jeszcze 20 lat temu (a może nawet znacznie mniej) większość Polaków nie zauważała żadnego problemu z odpadami. Z jednej strony wytwarzaliśmy ich znacznie mniej, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, w porównaniu z krajami Europy Zachodniej, a także z dzisiejszym poziomem w Polsce. Z drugiej – mieszkańcy „jakoś sobie radzili” – część odpadów składowana była na niespełniających standardów wysypiskach, część była spalana czy porzucana na, dość wówczas powszechnych, „dzikich” wysypiskach. Wreszcie stosunkowo niska świadomość ekologiczna powodowała pewne uspokojenie - nie było dylematu, przynajmniej dla większości społeczeństwa. Dzisiaj widzimy, że powstawanie odpadów staje się coraz poważniejszym zagadnieniem i to w skali światowej. Problem ten jest szczególnie widoczny w krajach, gdzie gwałtownie rośnie liczba





mysłowych. Przede wszystkim dla uzyskania energii. Tworzywa polimerowe, z których robione są torby mają wartość opałową bliską benzynie.

Segregacja powinna dotyczyć metalu, szkła od odpadów organicznych i tworzyw, reszta natomiast powinna być spalana bądź zgazowana. Otwarta jest sprawa, gdzie powinno odbywać się spalanie, czyli bezpośrednie pozyskiwanie energii, a gdzie zgazowanie, czyli możliwość nowoczesnego pozyskiwania energii, czyli kogeneracji na drodze procesów parowo-gazowych, a nawet produkcji chemikaliów czy materiałów pędnych. To wymaga z kolei rozwiązań systemowych. Są to takie rozwiązania: wyobraźmy sobie, że mamy wielką spalarnię, ona produkuje ciepłą wodę, ta ciepła woda powinna coś ogrzewać, jeżeli to zrobimy w małej gminie, to w zasadzie nie znajdziemy odbiorcy. Mała gmina musi pamiętać, mając zapełnione wysypisko, że w końcu zużyje te odpady z wysypiska, a nowe nie narosną, bo występuje dynamika tego procesu, która jest ograniczona. Jest to problem, który narastał przez kilka-

dziesiąt lat. Nie rozwiązaliśmy sprawy wykorzystania odpadów komunalnych i innych odpadów. Takim samym problemem jest również to, co mówimy o zgazowaniu, bo powinno się je robić tam, gdzie jest nowoczesny kompleks energetyczny, albo co najmniej nowoczesne zakłady chemiczne, które by ten gaz wykorzystywały. Jeżeli dojdzie do tego logistyka, transport, to znowu pojawi się problem, to samo dotyczy nie tylko odpadów, na przykład spalanie biomasy, polskie elektrownie chcą spalać, bo mają obowiązek wypełnienia pewnych zaleceń UE, z drugiej strony jest nonsensem przewożenie przez pół Polski biomasy do elektrociepłowni. Bo tam gdzie mamy wielkie kompleksy energetyczne, nie mamy biomasy. To są problemy rozwiązań systemowych. Tak samo jak budowa średnionapięciowej sieci w Polsce, której nie ma, a która powinna być odbiorcą energii elektrycznej produkowanej w małych, lokalnych elektrowniach.

A skoro wypowiadam się dla miesięcznika z Tarnowa, to jeszcze słowo o największym przedsiębiorstwie regionu, czyli Zakładach Azotowych. Firma ładnie się roz-

wija pomimo wszystkich progów, które są jej stawiane. Po pierwsze cena gazu, przemysł, który jest energochłonny, który używa paliwa dla celów produkcyjnych - płaci za nie ceny komercyjne, tak jak normalni użytkownicy paliw. Jest to podnoszenie kosztów w stosunku do konkurencji, która ma znacznie niższą cenę gazu. Drugi próg, który się pojawia, są to limity emisji dwutlenku węgla, za które trzeba będzie płacić, znowu nonsensowne, bo ten dwutlenek węgla niczemu w przyrodzie nie szkodzi. Jest to kolejny próg. Wobec tego, że jest teraz koniunktura, to że produkujemy coraz lepsze nawozy jest wielkim sukcesem firmy i ludzi, którzy nią kierują. Chciałbym przestrzec tylko przed jednym. Przez szereg lat w kraju mieliśmy spadek popytu na nawozy, który wzrósł teraz. Moim zdaniem istotnym elementem jest uzupełnianie tego niedoboru z lat poprzednich. Myślę, że koniunktura już niedługo nie będzie tak dobra jak jest teraz. Aktualnie o Azotach Tarnów można powiedzieć same dobre rzeczy. Z jednym tylko przykazaniem: jednoczcie się. Takie mam zdanie.

ludności, a także w tych gdzie zwiększająca się konsumpcja dóbr, bogacenie się społeczeństwa i szybki postęp techniczny powodują skracanie czasu funkcjonowania pewnych grup produktów, a tym samym generują znaczny wzrost ilości odpadów.

W Polsce wytwarza się rocznie nawet 150 mln ton odpadów, z czego 10% (15 mln ton) to odpady komunalne, a więc wytwarzane przede wszystkim w gospodarstwach domowych. Na statystycznego Polaka przypada więc ok. 350 kg odpadów/rok. Podobna ilość przypada na jednego tarnowianina - w naszym mieście rocznie wytwarza się ok. 40 tys. ton odpadów komunalnych. Wyobraźmy sobie, że w naszym mieszkaniu - w ciągu roku wytwarzamy przeszło tonę odpadów (co odpowiada objętości ok. 4-5 m<sup>3</sup>) - co by-

śmy z nimi zrobili, gdyby nie funkcjonował sprawny system odbioru? W Unii Europejskiej roczna „produkcja” odpadów przekracza średnio 500 kg/osobę, a w krajach takich jak Dania czy Holandia przekracza 800 kg/osobę. Należy się spodziewać, że w Polsce ilość wytwarzanych odpadów będzie się jeszcze zwiększać musimy więc podjąć szereg działań, które umożliwią życie przy-

szłych pokoleń bez konieczności napotykania na każdym kroku na zdeponowane odpady. Ocenia się, że w Polsce na składowiskach zalega ponad 4 mld ton odpadów komunalnych. Może kiedyś warto będzie z nich skorzystać? Dostrzegając ten problem Unia Europejska przygotowała szereg dyrektyw, które regulują szeroko poję-

mniej odpadowicza, promocja produktów generujących mniej odpadów oraz odpady jak najmniej niebezpieczne).

## 2. Powtórne wykorzystanie odpadów

(recykling materiałowy lub energetyczny, optymalizacja systemów segregowania i zbierania odpadów, zmniejszanie kosztów recyklingu, tworzenie rynków zbytu dla surowców wtórnych).

## 3. Optymalizacja ostatecznego usuwania odpadów

(składowanie ostateczne, wskazane szersze stosowanie metod przetwarzania: kompostowanie, fermentacja, stabilizacja. Zaostrzenie wymogów od składowisk - lokalizacja, budowa, eksploatacja, rekultywacja, wysokie wymogi dotyczące spalarni odpadów).

## 4. Bezpieczny przewóz/transport odpadów.

## 5. Prowadzenie działań naprawczych

(zwłaszcza usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk, egzekwowanie odpowiedzialności sprawców porzucania odpadów).

Te zasady już znalazły lub niebawem znajdą odzwierciedlenie w przepisach „odpadowych” w naszym kraju.



szą gospodarkę odpadami. Polska choć powoli, to jednak konsekwentnie przystosowuje prawo gospodarcze i środowiskowe do dyrektyw unijnych. Warto zapoznać się z pięcioma zasadami określającymi strategię gospodarowania odpadami, wynikającymi z dyrektyw:

## 1. Zapobieganie powstawaniu odpadów

(czyste technologie, produkcja

## Tarnowskie pomniki przyrody XI

# Wiąz szypułkowy nad Wątokiem

**W**iąz o obwodzie 330 cm rośnie na prawym brzegu potoku Wątok, ok. 200 m powyżej mostu na ulicy Okrężnej. W 1997 został ustanowiony pomnikiem przyrody. Znajduje się on w trudno dostępnym miejscu, na I terasie potoku, kilka metrów od koryta, wśród gęstych zarośli bzu czarnego. Widoczny jest również z ulicy Dr. Juraszka. Wiąz znosi krótkotrwałe zalewy podczas spływu większych wód.

Charakterystyczną cechą wiązów szypułkowych (*Ulmus laevis*) jest silna asymetryczność liści u nasady. W Polsce w stanie naturalnym rosną 3 gatunki: wiąz szypułkowy zwany limakiem, wiąz górski czyli brzost oraz wiąz polny. Wiąz szypułkowy

osiąga z nich największe rozmiary. Drzewa tych gatunków żyją 200-300 (a nawet 400) lat. Najgrubszy i jednocześnie najstarszy wiąz szypułkowy w Polsce rośnie w Komorowie (gmina Gubin, woj. lubuskie). Jego obwód wynosi 887 cm, pierśnica 282 cm, wysokość 35,5 m, a wiek 445 lat. Wiąz jest odporny na mrozy i dobrze znosi zacielenie. Drewno jest odporne na gnienie, przez co znajduje zastosowanie w meblarstwie oraz w sztuknictwie. Jednak zastosowanie wiązu jest ograniczone ze względu na rozpowszechniającą się ostatnio holenderską chorobę wiązu (grafiozę), powodującą zasychanie konarów i gałęzi. Choroba ta jest wywoływana przez grzyby rozprzestrzeniające się przy pomocy chrząszczy z ro-



dziny ryjkowcowatych. Na skutek grafiozy niedawno obumarł słynny wiąz górski „Beskidnik” rosnący na przedmieściach Iwli k. Dukli, liczący ok. 400 lat i będący pomnikiem przyrody.

## Zbiórka baterii i plastików

**C**o roku w czerwcu obchodzony jest Światowy Dzień Ochrony Środowiska. Z tej okazji tradycyjnie podsumowujemy działania proekologiczne prowadzone w Tarnowie w kończącym się roku szkolnym, w tym kolejne akcje zbiórki baterii oraz opakowań plastikowych (PET, PP, PE). Są one organizowane przez Urząd Miasta Tarnowa wspólnie ze Spółdzielnią Pracy ARGO-FILM oraz Przedsiębiorstwem Obrótu Surowcami Wtórnymi KOMETAL. Przypomnijmy, że od września 2010 r., Spółdzielnia Pracy ARGO-FILM dostarczała do placówek oświatowych odpowiednie pojemniki na baterie a firma KOMETAL obsługiwała zbiórkę butelek plastikowych.

Wszyscy uczestnicy konkursów wiedzą już, że zużyte baterie i ogniwa galwaniczne nie powinny trafiać wraz z innymi odpadami na składowisko, gdyż zawierają szereg substancji szkodliwych dla środowiska. Najlepszym rozwiązaniem jest przekazywanie ich do firmy, która podda je procesowi odzysku lub unieszkodliwiania.

Także popularne butelki plastikowe po napojach nie powinny zalegać na składowiskach śmieci, gdzie zajmują dużo miejsca i rozkładają się setki lat. Zbudowane są z cennego surowca, który może i powinien być powtórnie wykorzystany. Zbiórka opakowań plastikowych ma na celu zwrócenie uwagi na problem zbyt dużej ilości wytwarzanych odpadów, konieczności ich segregacji oraz recyklingu.



Do akcji, jak co roku, włączyły się szkoły i przedszkola, gdzie zbierane były baterie oraz plastikowe butelki typu PET, PP i PE (butelki po napojach, opakowania po płynach do mycia naczyń, płynach do prania itp.). Następnie, butelki były odbierane i przekazywane do przetworzenia, a baterie zostały unieszkodliwiane tak, aby nie zagrażały środowisku.

Uroczyste podsumowanie obu akcji odbędzie się w połowie czerwca w Parku Strzeleckim, gdzie najlepsi zbieracze i placówki oświatowe odbiorą zasłużone nagrody. W kolejnym numerze Tarnów.pl opublikujemy szczegółowe wyniki zbiórki oraz listę laureatów.





# Walczyli o puchar Europy

**W** hali sportowej TOSiR przy ulicy Krupniczej odbyła się pierwsza tegoroczna edycja cyklu pucharowych zawodów juniorskich w konkurencji na czas zatwierdzona przez Międzynarodową Federację Wspinaczki Sportowej (IFSC). Świetnie spisali się reprezentanci naszego kraju, którzy aż czterokrotnie stawali na najwyższym podium.

W kategorii młodzieżowców zwyciężyła **Karina Mirosław** ze Skarpy Lublin, przed swoją klubową koleżanką **Katarzyną Wichą** i zawodniczką z Austrii **Stefanie Pichler**. Wśród mężczyzn bezkonkurencyjny był **Marcin Dzieński** z PM Tarnów, który z niesamowitymi czasami wspiął się na pierwsze miejsce podium pokonując bardzo szybko zawodnika z Ukrainy **Yaroslava Topala**. Na trzecim miejscu podium stanął rów-



niez gość z wschodniej granicy **Yaroslav Gontaryk**.

W kategorii junierek zwyciężyła bezkonkurencyjna **Aleksandra Rudzińska ze Skarpy Lublin**, która w finale pokonała zawodniczkę PM Tarnów **Izabelę Janis**. Na trzecim miejscu uplasowała się klubowa koleżanka Izy, **Anna Brożek**. Wśród chłop-

ców zwyciężył **Rafał Hałasa** (Skarpa Lublin), który w finale rywalizował w parze z **Jakubem Kozłowskim**, również ze Skarpy. Trzecie miejsce wywalczył **Maciej Styła**.

W najmłodszej kategorii wiekowej podium dziewcząt rozdzieliły między siebie zawodniczki z Czech, Austrii i Niemiec. Zwyciężyła Czeszka **Petra Vojirova** pokonując Austriaczkę **Alexandrę Elmer**. Trzecie miejsce wywalczyła Niemka **Hanne Schachtele**. W rywalizacji chłopców świetnie zaprezentowali się zawodnicy z Czech, którzy między sobą stoczyli bój o złoty medal. Zwyciężył **Radovan Sifra**, który pokonał szybkiego **Jana Kriza**, trzecie miejsce na podium wywalczył reprezentant Polski **Karol Denis**.

Oficjalnymi organizatorami zawodów był Polski Związek Alpinizmu oraz Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

## Kolejne sukcesy tarnowskich brydżystów

**D**wa złote medale zdobyli młodzi tarnowscy brydżyści na odbywającej się w Augustowie Olimpiadzie Młodzieży w sportach halowych.

**Olga Długosz** (MPEC Tarnów) z **Joanną Byrą** (Jocker Oświęcim) wywalczyły złoty medal w kategorii dziewcząt, a **Maciek Grabiec** i **Maciek Kita** (obaj MPEC Tarnów) wygrali rywalizację chłopców. Nieźle spisały się także **Aleksandra Talaczek** i **Gabriela Nosal** (MPEC Tarnów), które zajęły piątą lokatę.

Dobłą szóstą pozycję zajęła Olga Długosz wraz ze swoją partnerką z Oświęcimia Joanną Byrą w turnieju na zapis średni. W konkurencji drużynowej Małopolska zajęła czwartą lokatę, a w kategorii klubowej MPEC Tarnów rywalizację zakończył na trzecim miejscu.



Z kolei na rozegranych w Szamotułach Mistrzostwach Polski Młodzików drużyna MPEC obroniła tytuł mistrzów Polski zdobyty przed rokiem w Krakowie.

MPEC 1 Tarnów w składzie: **Michał Krysa**, **Jędrzej Hycnar**, **Błażej Krawczyk** i **Wojciech Krawczyk** obronił tytuł Mistrzów Polski zdobyty przed rokiem w Krakowie. Młodzi tarnowianie zapewnili sobie zwycięstwo jeszcze przed ostatnim meczem z najgroźniejszym rywalem.

## Tarnów biega

Na terenie Parku Sanguszków odbyła się III edycja otwartych zawodów biegowych wchodzących w skład ogólnopolskiej akcji Polska Biega.

Pomimo deszczowej pogody w zawodach wzięło udział ponad 100 uczestników, w tym młodzież szkolna, podopieczni rodzinnego Domu Dziecka oraz osoby niepełnosprawne.



Trasa w porównaniu do zeszłorocznej została wydłużona dzięki temu uczestnicy mieli do pokonania jedną 5-cio kilometrową pętlę, prowadzącą przez malownicze alejki zabytkowego parku Sanguszków oraz asfaltową aleję u podnóża Góry św. Marcina.

Zwycięzcą biegu został **Grzegorz Czyż** z czasem 15:44:00, który wyprzedził **Grzegorza Bendkowskiego** (15:47:00) oraz **Marka Łabuza** (15:57:00).

Pomysłodawcą i głównym organizatorem jest tarnowski oddział Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół – Świat Pracy”.

SCORPIONS  
KRYSTYNA PROŃKO  
KIM NOWAK  
ABRADAB  
MĘSKA MUZYKA:  
WOJCIECH WAGLEWSKI  
FISZ  
EMADE

  
Zdejarzenia

TARNÓW 2011  
1-3 lipca